

- Yazar Biyografisi (TEİS)
  Charles Vernay
- Madde Yazarı: **Prof. Dr. Serhan Alkan İspirli**
- Eser Yazılış Tarihi:**1858**
- Yazıldığı Saha:**Anadolu-Osmanlı**
- Edebiyat Alanı:**Yazılı Edebiyat / Divan Edebiyatı**
- Dönemi:**19. Yüzyıl**
- Dili:**Türkçe**
- Alfabesi:**Arap**
- Yapısı:**Manzum**
- Niteliği:**Telif**
- Türü/Formu:**Divan**
- Yayın Tarihi:**11/08/2021**

DÎVÂN / DÎVÂN-I VERNE (CHARLES VERNAY)

şiirler
Charles Vernay (d.1842 - ö.1866)

Verne mahlasını kullanan Fransız şair Charles Vernay'ın eseri. Eserin dibace bölümü şairin hayatı ve düşünceleri ile ilgili bilgiler içermesi bakımından önem taşır. Charles Vernay, bu bölümde ve manzumelerinde Osmanlı şiirini anlamak maksadıyla giriştiği bu yolda sadece şiirle değil özellikle hikmet ve mantık gibi ilimlerle de ilgilendiğinden, Türk şiirine duyduğu sevginin milliyetini unutturacak derecede olduğundan söz açar. *Divan-ı Verne* besmele ile başlar. *Divan*'da her yeni nazım şekline yine besmele ile giriş yapılır.

Dibacesi 11 sayfa olan *Divan-ı Verne* 112 sayfadır. Dibace bölümünden sonra Sultan Abdülmecid'e söylenen bir kaside ile başlayan eser, Cemil Bey'in Verne için söylediği bir methiye ile sona erer. Tevhit, münacat ve naat olmayan eserde 17 kaside, 1 fahriye, 1 tarih (1 beyit), 84 gazel, 1 terci-i bent, 1 murabba olmak üzere 105 manzume vardır. Ayrıca Verne için söylenen 6 methiye bulunmaktadır. *Divan-ı Verne*'nin 38- 54. sayfaları arasında Farsça 31 gazel yer alır. *Divan*'da; sevgiliden (sevgilinin saçından, zülfünden, kirpiğinden,…), peygamberlerden, kitaplarından, tarihî ve efsanevî şahsiyetlerden, mutasavvıflardan (Hz. İsa, İncil, Hz. Süleyman, İskerder, Feridun, Neriman, Rüstem, Mansur, Eflatun, Cem ve Fuzûlî,.. den), bazı ülke, şehir ve memleketlerden (Paris, Fransa, Osmanlı, Semerkand, Bağdat, Buhara, İran…dan) söz açılır. Sultan Abdülmecid, Napolyon, Fuad Paşa (ö. 1868), Mustafa Reşid Paşa, Mustafa Reşid Paşa'nın oğlu Cemil Bey, Haydar Efendi (ö. 1887), Kıbrıslı Paşa (ö. 1871),.. Haydar Efendi (ö. 1887), Tayyarzade Ahmed Ata Bey, Tayyarzade Ahmed Ata Bey'in oğlu Nezih Bey, Nasuhi Bey, Emin Efendi, Şükrü Efendi, Şeyh Ahmed Mustafa Hurşid , İran Şahı Nasreddin, İran Veziriazamı Ferruh Han'dan bahsedilir, onlara kasideler söylenir.

Verne; on altı yaşında yazdığı Farsça ve Türkçe şiirlerini bu *Divan'*da toplamış, kendi el yazısıyla litografya ile 1858'de kitap haline getirmiştir (Paris 1274/ 1858). Eser yayımlanmıştır (Alkan İspirli 2009, 2010). Esere dair çeşitli yüksek lisans çalışmaları da yapılmıştır (Durmaz 2007, Köktürk 1998).

Eserden Örnekler

Ey dost nâme-i gam ü ahzânımı oku

Tefsîr-i renc-i hâtır-ı giryânımı oku

Ger bilmek istesen nola derdini gönlümün

Bak levh-i sîneme varak-ı cânımı oku

Virmezse kâkülin amelinden sana haber

Evc-i semâya kâğıd-ı efgânımı oku

Kendüm sana hikâyet-i aşkım söz idemem

Var kudretin risâlet-i sûzânımı oku

Satr-ı vefâtım ile kodum temmetü'l-kitâb

Târîh-i aşk-ı ömr-i perîşânımı oku

İlkâ-yı la'lin ile ele kilki almışım

Tuhfesin oku nutk-ı gül-efşânımı oku

Ey yâr nâm-ı Verne'yi nisyân eyleme

İrdim kemâl-i aşkına dîvânımı oku

-

Hudâ ki izn ile üstâdsız Türkiyâ öğrendim

Benim gönlümde matlûb-ı cenâbı hamd ü minnetdir

-

Görür bu dem on altıncı bahârın dîde-i ömrüm

Veren ebyâtıma şu'le-i şem-i kudretdir

-

Türkî gibi hôd-be-hôd öğrenmişim de Fârisî

Seyr ki ey şi'r-i İrân'ı gül-sitânı görmüşüm

-

Kilki aldım ecnebî olmaklığım unutmuşum

Zihne dek irdi tezelzül ârmânî görmüşüm (Alkan İspirli 2010).

Kaynakça

Ali Emîrî (1338). "Türkçe Sahib-i Divan Şarl Verne". *Osmanlı Tarih ve Edebiyat Mecmuası* 1 (1).

Alkan İspirli, Serhan (2009). *Divan-ı Verne, İnceleme- Metin* . Erzurum Salkımsöğüt Yayınları.

Alkan İspirli, Serhan (2010). *Divan-ı Verne, İnceleme- Metin (Genişletilmiş 2. Baskı)*. Erzurum Salkımsöğüt Yayınları.

Barutçu, Burak (1995). “Tam Bir Edebi Meczub”. *Nar Dergisi (*3).

Durmaz, Setter (2007). *Şarl Verne Divanı, İnceleme-Metin-Sözlük.* Yüksek Lisans Tezi. Bakü: Qafqaz Üniversitesi.

Köktürk, Hayriye Serap (1998). *Charles Vernet Divanı*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

Pala, İskender (1997). *Şairlerin Dilinden.* İstanbul. Ötüken Yayınları.

Şentürk, Ahmet Atillâ (1999). *Osmanlı Şiiri Antolojisi.* İstanbul. Yapı Kredi Yayınları.

Vernay, Charles (1858). *Dîvân-ı Verne.* Paris

Atıf Bilgileri

Alkan İspirli, Serhan. "DÎVÂN / DÎVÂN-I VERNE (CHARLES VERNAY)". *Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü*, http://tees.yesevi.edu.tr/madde-detay/divan-divan-i-verne-charles-vernay. [Erişim Tarihi: 04 Ocak 2022].

Benzer Eserler

#	Madde	Yazar	Madde Yazarı	İşlem
1	MEVRİDÜ’L-VÜSÛL FÎ MEVLİDİ’R-RESÛL (İBRÂHÎM ZİKRÎ)	İbrâhîm Zikrî	Prof. Dr. Mehmet Fatih Köksal	Görüntüle
2	ED-DÜRERÜ'L-MÜNTAHABÂTÜ'L-MENSÛRE FÎ ISLÂHİ'L-GALATÂTİ'L-MEŞHÛRE / GALATÂT-I HAFÎD EFENDİ	Hafîd, Mehmed Hafîd Efendi	Doç. Dr. Ramazan Ekinci	Görüntüle
3	TUHFETU SABRÎ AN-LİSÂNİ BULGARÎ	Mehmed Sabrî	Dr. Öğr. Üyesi Özkan Uz	Görüntüle
4	DÎVÂN (ABDÎ)	Abdî, Abdülkerîm Abdî Efendi	Prof. Dr. Beyhan KESİK	Görüntüle
5	MEVLİD (ABDÎ)	Abdî	Doç. Dr. Hasan Kaya	Görüntüle
6	DÎVÂN (ABDÎ)	Abdî, Şarkîkarahisarlı	Dr. Hacer SAĞLAM	Görüntüle

#	Madde	Yazar	Madde Yazarı	İşlem
7	TA'LÎKÂT-I BELÂGAT-I OSMÂNİYYE (ABDURRAHMÂN SÜREYYÂ)	Abdurrahmân Süreyyâ, Mîrdûhî-zâde	Prof. Dr. Mücahit Kaçar	Görüntüle
8	SEFÎNE-İ BELÂGAT (ABDURRAHMAN SÜREYYÂ)	Abdurrahmân Süreyyâ, Mîrdûhî-zâde	Prof. Dr. Mücahit Kaçar	Görüntüle
9	MUSÂHABE-İ MA'ÂRİF (ABDÜLKÂDİR BEY)	Abdülkâdir Bey, Ustrumcalı	Araş. Gör. Büşra Karasu	Görüntüle
10	KİSÂ-NÂME (ÂBİD)	Âbid, Zeynelâbidîn	Prof. Dr. Ozlem Ercan	Görüntüle

© 2022 Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü | Ahmet Yesevi Üniversitesi